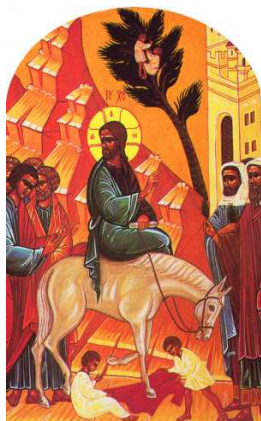

EDÉLÉNYI IKON

Az Edélnyi Görögkatolikus
Egyházközség hírlapja

I.évf. 3. szám

DICSŐSÉG JÉZUS KRISZTUSNAK! – DICSŐSÉG MINDÖRÖKKÉ!

„Most fölme gyünk Jeruzsálembe ...”

Mint az apostolok, úgy mi is fölme gyünk Jézussal Jeruzsálembe, hogy tanúi legyünk szenvedésének, halálának, s részünk legyen a feltámadottal való örömteli találkozásban.

Aki megy az halad, s maga mögött hagyván személyeket és dolgokat, újakkal találkozik.

Mi is elhagyjuk **bűneinkkel** fertőzött napjainkat. Keresztelő Szent János bűnbánatot hirdet Jézus eljövételét előkészítendő, mert aki képes belátni a hibáit, azzal érdemes közösséget alkotni.

A bűnbánattartás a krisztusi embernek is a lényegéhez tartozik, e nélkül a Találkozás elképzelhetetlen. Erre való készségünk gyümölcsöző, mert Isten szentségének kontrasztjában nekünk, a sokszor gyengén látóknak is világosan körvonalazódnak a bűneink kontúrjai. Üdvözültek és kárhozottak között nem a bűnbánatban van a különbség. Isten kegyelme ebben mos bennünket tisztára, hogy visszaállítsa az eredeti képet. A bűnbánat útja az élet útja, ezért énekeljük oly kitartóan e hetekben: *„A bűnbánat ajtaját nyisd meg nékem életadó Urunk, mert az én lelkem virraszt a te szent hajlékodbán...”*

Napjainkban sajnos egy különös „ártatlanságörülettel” találkozunk: minden bűnt megmagyaráznak hajlammal, öröklött génekkel, környezettel. Ennek bizony a legfőbb okát fogalmazta meg Joseph Ratzinger mintegy 30 évvel ezelőtt: *„Az ember nem bírja ki a bűnt, ha nincs illetékes fórum, amely meg tudja bocsátani”*. Ha a bűn megbocsátására nincs kilátás, akkor csak tagadni lehet azt. A bűntudatot nem oldja fel egy „alulról fölépített” isten sem, csak az, aki élénk jön, s a legnagyobb pocsolyában és sötétségben is biztosít a szeretetéről...

Elhagyunk bizonyos **ételeket**, finomságokat, szokásokat. Már az ókori pogány filozófusok azért vállaltak étkezési korlátozásokat, hogy megőrizhessék a szenvedélyeik feletti uralmat. Sok vallásban ma is ez motiválja a bizonyos ételekről való lemondást.

A keresztény bűntben azonban nemcsak ez a mozzanat található meg, hanem a Krisztus szenvedésében való osztozni akarás, valamint önmegtartóztatásunkban beteljesednek az Úr szavai is: *„Csak nem böjtölhet a násznép, míg vele a vőlegény... Eljön a nap, amikor elviszik a vőlegényt, akkor majd böjtölnek”* (Mk 2,19-20).

Böjtünk így a vőlegénytől megfosztott násznép természetes cselekedete is.

Félreértésre is okot adhat, mégis a túlzásmentes értelmezésben bízva érdemes az egyiptomi Helladiosz atyára gondolnunk, aki azért sírt, *„mert vége a lélek örvendezésének, azaz a böjtnek, s elérkezett a test megelégedettsége”*. Sajnos kevésbé van tapasztalatunk a böjt keltette örömről. Világi célokért kedveltebb az önmegtartóztatás, mint lelki javakért.

A vallásosság cselekedeteit pedig hajlamosak vagyunk kilúgozni, s a kétezer éves tradícióból magyarázatainkkal olykor szinte már csak a nevet megőrizni. Jaj nekünk, ha a tetteinkhez gyártunk ideológiát...

Napjainkban „elhagyjuk” a **világot**, hogy a nagyböjt még inkább az imádság ideje legyen. Szoba ablak nélkül, ilyen az életünk ima nélkül: hol a fény és az oxigén?! Imánkban nem pusztán Isten egykori – teremtésbeli, megváltásbeli – előbb-szeretetére válaszolunk. Ő a jelenben is előbb szeret, s vár szobánk csendjében.

A szenvedésben az ellenség „mutogatja” az erejét, ezért arra még inkább a megerősítő imádsággal kell készülnünk. Jézus is így tett, a tanítványai még el is aludtak közben ... A hosszabb szertartásokkal, s a sajátosan böjti

istentiszteletekkel az egyház liturgikus gyakorlata is arról tanúskodik, hogy ezeket a heteket különösen is az imádságnak kell szentelnünk.

Az e területen tapasztalt nehézségek ne vegyék el kedvünket. Az élet legnehezebb dolgáról van szó. Simone Weil, a francia zsidó lány kiszolgáltatott hitsorsosai kedvéért lemondott arról, hogy megkeresztelkedjen, de az ima terén hozott erőfeszítései mindannyiunk előtt példaértékűek: „*Mint egyetlen kötelezettséget azt a gyakorlatot írtam elő magamnak, hogy minden reggel elmondom egyszer a Miatyánkot föltétlen figyelemmel. Ha a szavak elmondása alatt a figyelmem elbarangol vagy lelohad, ha csak a legcsekélyebb mértékben is, akkor ismét előlről kezdem, amíg csak tökéletes figyelmet el nem érek. Ennek a gyakorlatnak az ereje rendkívüli: olykor már az első szavak kiragadják lelkemet az életből a téren túlra ...*”

Nincs aránytalanság a jelentéktelen és a jelentős dolgokért hozott áldozataink között? Biztos jó felé billen a mérleg? Egy jó beszélgetésnek, könyvnek, filmnek sokszor napokig a hatása alatt vagyunk. Mennyivel életformálóbba az Isten társasága!

Jeruzsálemben kíséreljük az Urat, hogy megváltásunkat eredményező tetteit szemlélve megerősödjünk a szeretetében. Utunkon menetjegy nem a megszokott fizetőszerezt tudunk vásárolni, hanem az áldozat sokszínű valutájáért, amellyel hátat fordítunk bűneinknek, önmegtagadást gyakorlunk, s amellyel elvonulunk szobánk imádságos csendjébe. Vajon mennyivel rendelkezünk ebből a fizetőszereztből?

Marincsák László
Paróchus

TEOLÓGIA

A GÖRÖGKATOLIKUS EGYHÁZ BÖJTJÉRŐL FEHÉREN-FEKETÉN

1. **Szigorú böjt:** Jelenti a húsos, zsíros, tojásos ételektől és a tejtermékektől - akár tejpórt tartalmazó ételektől - való tartózkodást, kivételt képez a hal (hidegvérűek) fogyasztása. (Megengedett a csak paprikás lisztben, olajban kisütött hal is). A szigorú böjt megtartása 21-60. életév között kötelező, egészségesekek és saját háztartásukban étkezőknek. Ajánlatos azonban e korhatár alatt és felett mindazoknak, akiknek testi fejlettsége és általános egészségi állapota ezt az önmegtagadást elbírná. Csak a Nagyböjt első napján és Nagypénteken van előírva. Fontos azt is elmondanunk, hogy a böjt elveszítheti értelmét, ha következménye idegesség, békétlenség vagy a közösség megosztása.

Felmentéssel élhetnek kötelezettsége alól: a betegek, a nehéz testi munkát végzők, akiknek nincs más étkezési lehetőségük, vagy akik hosszú úton vannak.

2. **Egyszerű böjt (hústalan napok):** A húselektől való **megtartóztatást** jelenti a hal (hidegvérűek) kivételével. 7 éves kortól kell megtartani, amin gyakorlatilag az **első áldozás korát** kell érteni, a felső határ a 60. életév. A Nagyböjt minden **szerdáján** és **péntekjén** és a másik három böjti időszak **péntekjein** kötelező megtartani. Felmentéssel élhetnek alóla mindazok, aki a szigorú böjt alól is megkapják. Bárki azonban, aki nem szereti a húst vagy ezen kötelezettségnek eleget tenni nem tud, a bűnbánati nap lehetőségei közül választva fejezheti ki sorsközösségét Krisztussal.

3. **Bűnbánati napok:** A gyakorlatban ezeket a napokat automatikusan kezeljük, mintha nem jelentenének különösebb feladatot, pedig épp ezek kívánják meg a nagykorú és öntudatos keresztény ember szabad vállalását, felajánlását. E napokon **vagy** a hústiltalom megtartása, **vagy** más önmegtagadás, **vagy** imádság, **vagy** szentírásolvasás, **vagy** a kötelezőn túli templomlátogatás, **vagy** lelkigyakorlaton való részvétel, **vagy** zarándoklat, **vagy** valamilyen szeretet cselekedet, testi vagy lelki irgalmassági cselekedet felajánlása, **de valamilyen említett cselekedet felajánlása** bizony kötelező. Ezt is az első áldozás korától kell megtartani. Bűnbánati nap az **egyházi év** - böjti időszakokon kívüli - **minden szerdája és péntekje**, a **böjti időszakok minden hétköznapja**, **Aug. 29.:** Keresztelő János fejvételének **ünnepe**, és **Szept. 14.:** Keresztfelmagasztalás **ünnepe**. (Ezek régen szigorú böjttök voltak, ma bűnbánati napok.) Ugyanígy **Karácsony és Vízkereszt vigíliája** (dec. 24. és jan. 5.) valamint **Húsvét vigíliája Nagyszombat** is bűnbánati nap, e legutóbbin a hústól való megtartóztatást szokás legalább választani a bűnbánati nap követelményei közül, az előbbieken akkor kötelező a hústiltalom, ha péntekre esnek.

A család

Különösen megtisztelő felkérést kaptam: írjak a családról. Sokkal autentikusabbak szóltak erről a család éve alkalmából, de gondolataimat szívesen megosztom a közösséggel, melynek én is tagja vagyok.

Mint családban élő gyermek, feleség, anya, - s remélem egyszer majd nagymama is – és mint ideg-elmegyógyász szakorvos nagyon is involválva érzem magam. Szent István nagy királyunk mondta ki a család szentségét, amely II. József (1780-1790) sértetlenül érvényben volt (prof. Bagdi Emőke gondolatait idézem). Kalapos királyunk „vagyonjogi intézményként” deklarálta, s ez a despiritizáló viszony máig kiható súlyos következményekkel járt. Az égi kötelék lazulásával a földi kötések egyre gyengébbnek bizonyulnak a kapcsolat megtartásában. Azt mondják a család mint intézmény válságban van, holott mi emberek vagyunk abban! E mögött a házasság válságát lehet kitapintani.

Csökken a házassági kedv, a válások száma rendkívül magas – két házasságkötésre egy válás jut – tragikus következményeivel.

Az élettársi kapcsolatok száma nő, de ezekben kevesebb gyermek születik, mint a házasságban – s már nem csak látszólagos a nemzet fogyása... A singli életforma terjedését növeli a karrierépítés kényszerének jelensége. A singli nőre van bízva, hogy megkeresse társát a férfit, aki nem akar elköteleződni, mert így kényelmesebb. Mire észbe kap már késő, lemaradt a gyermekvállalásról.

A család fejlődési ciklusokon megy át a párkapcsolattól a gyermek fogadásán át a felneveléséig, majd a kiröppenés utáni „üres fészek” értelmes feladatokkal betöltéséig. A szükségszerűen bekövetkező változások kríziséhez sokféle egyéb krízis is társulhat, fizikai csapások, betegségek, katasztrófák, munkanélküliség, haláleset, stb. Ki véd meg bennünket?!

A család sok feladata közül a gyermeknevelő funkciójáról szeretnék részletesebben szólni – mert társadalmi kihatása talán a legfontosabb. Persze gyermeket egyedül is lehet nevelni, de biztonságos fészek hiányában sokkal rizikósabb. A bibliai modell szerint Jézus is családban nevelkedett. „Jézus pedig növekedett bölcsességben, korban és kedvességben Isten és az emberek előtt”.

A csonka családban nevelkedő gyermek a biztonság élményével lesz szegényebb. A gyakori válási árvaság attól az „ösbizalomtól” fosztja meg a növekvő kisgyermeket, amire szüksége lenne életében, hogy tudjon hinni, bízni, szeretni. A „minél többet – minél jobbat” kényszere gyermekei szeretetétől fosztja meg a szülőket - akiknek érdekében robotol -, mert a nagy rohanásban rájuk nem jut ideje. A média, az iskola, a társas közösségek nem pótolják azt a szeretetteljes miliót, ahol megtapasztalhatja a báty, a nővér, a kistestvér szerep szoros érzelmi szálait. Ezek nélkül pedig érzelmileg infantilis felnőtté válik, pótszerekhez nyúl, alkohol, kábítószer, deviansz szubkultúra formájában. Nem tudja elsajátítani a kreatív megküzdési stratégiákat, mert nem volt bizalmas kapcsolata szüleiével. Magára marad – az iskola nem nevel, a szülő nem ér rá – a gyermek szocializációja súlyos csorbát szenved. A gyermeknek sikerélményre van szüksége, hogy érezze, ő nem kolonc, rá szükség van, őt szeretik, rá számítanak – nő az önbizalma, személyisége fejlődik. Kevésbé válik sebezhető, védtelen felnőtté.

A nevelés mindannyiunk feladata, s ezt legjobban személyes példamutatással tehetjük. Így felelősségünk nem kevés, de bizton vezet bennünket egy égi kéz, ha merjük megfogni, belesimulni.

Dr. Király Anna

IRODALOM

**„Nézd: tüzes daganat a szívem
S nincs ami nyugtot adjon.”**

Ima és böjt által a véres harcból az Isten áldotta teremtő csöndbe

Világunk rohanásában hányan és hányan érezzük, azt amit Ady oly nagy erővel kiált világgá *Imádság háború után* című versében? Hányszor kiáltunk fel, imígyen:

„Uram, háborúból jövök én,
Mindennek vége, vége:
Békíts ki Magaddal s magammal,
Hiszen Te vagy a Béke.”?

Az embernek elemi vágya van a békére, az Istennel való egységre. E nélkül nem tud élni. Egyedül Isten ölelésében lehet az, akinek teremtett. Próbálkozik a saját módszereivel, emberi módon. S mi az emberi megoldások vége? A kudarc és a vér.

Mi a megoldás? Amit teremtőnk, létrehozónk használati utasításunkban, a Szentírásban leírt. Hajoljunk oda imában az Ő szívéhez! Valahogy így:

„Két rohanó lábam egykoron
Térdig gázolt a vérben
S most nézd, Uram, nincs nekem lábam,
Csak térdem van, csak térdem.”

Mi segít ebben? A böjt. A böjt, hogy leveszem szemem magamról, a világról, a harcról. Hogy nem a saját kis módszereimmel, s nem én harcolok, hanem küzdelmeimet rábízom arra, aki alkotott.

„Lecsukódtak bús, nagy szemeim
Számára a világnak,
Nincs már nekik látni valójuk,
Csak Téged, Téged látnak.”

Hova vezet, ha nem magamat keresem, hanem Őt? Nem úgy, ahogy én akarom, hanem, ahogy Ő? Helyes önismeretre, Istennel való egységre és békére!

„Nem harcolok és nem csókolok,
Elszáradt már az ajkam,
S száraz karó a két karom már,
Uram, nézz végig rajtam.
Uram, láss meg Te is engemet,
Mindennek vége, vége.
Békíts ki Magaddal s magammal,
Hiszen Te vagy a Béke.”

Kívánom, hogy az előttünk álló szent időszak meghozza mindnyájuk számára ezt az Istenhez odahajlásból eredő mély békét!

Artim Krisztina

GYERMEK ROVAT

Az üres szalag

- Add ide a piros pulóveremet! – kiabálta Lili, miközben üldözte ikertestvérét lefelé a lépcsőn.
- Ez nem a te pulóvered, hanem az enyém. A tiéd mosásban van – felelte Szilvi körbefutva a konyhaasztalt, és szorosan markolva a pulóvert.
- Te mindig elveszed a dolgaimat!- duzzogott Lili.
- Én nem – mondta Szilvi. – Te vagy az, aki mindig zavart keltesz. Lili nem akart velem hazajönni, mami – fordult édesanyjához. – Azt mondta a lányoknak, hogy gügye vagyok.
- Anya felemelte a kezét, hogy leállítsa Lili dühös visszavágását.
- Lányok - mondta -, tudom, hogy szeretitek egymást, de az utóbbi időben úgy tűnik, hogy folyton veszekedtek. Szeretnétek hallani, hogy miket mondtok?
- A lányok egymásra néztek. Nem tudták pontosan, mit forgat anya a fejében.
- Édesapátok magnója itt van a konyhapulton – folytatta anya. – Bekapcsoltam, amikor hallottam, hogy perlekedve jöttök le a lépcsőn.
- Lenyomott néhány gombot, és a lányok máris hallották saját szavaikat, melyeket egymás fejéhez vagdostak.
- Szerintetek, mit mond majd édesapa, ha ez meghallja? – kérdezte anya.
- Ó, mami, ezt ne játszd le apának! – kérte Lili.
- Nem lehetne egyszerűen elhajítani ezt? – kérdezte Szilvi.
- Nem kellemes ilyen beszédet hallani, ugye? Meg tudunk szabadulni tőle, ha kikapcsolom a mikrofont, és lenyomom ezt a gombot. Akkor a szalag ismét üres lesz. Legyen így? – kérdezte anya.
- Az ikrek bólintottak. Miközben a szalag törlődött, anya beszélt.
- Lányok – mondta, Isten minden szót hall, amit kimondunk. Még a gondolatainkat is ismeri. – A lányok egymásra néztek.
- Ő készített megoldást arra, amely által rossz dolgaink feledésbe merülhetnek. Ha igazán megbánjuk, Ő kész megbocsátani és elfelejteni. A múltunk letörölhető, mint ez a szalag. Meg akarjátok kérni Istent, hogy bocsássa meg veszekedéseketeket, és segítsen, hogy kedvesek legyetek egymáshoz?
- A lányok igent intettek.
- Sajnáljuk – mondták egyszerre. Miután édesanya imádkozott velük, mindketten visszavonultak a házi feladatukat elkészíteni.

REJTVÉNY

Az evangélium egyik legszebb mondatát olvashatod ki az alábbi ábrából, csak húzd ki a megadott szavakat.

NIKODÉMUS, ÜDVÖZÜL, VILÁG, HIT,
EGYSZÜLÖTT, FIÚ, JÁNOS, MÓZES.

Megfejtés: .....

Ú	N	G	L	Y	S	B	É	K	E
Z	I	E	Ü	R	E	T	T	E	G
I	K	S	Z	T	E	N	A	V	Y
I	O	L	Ö	Á	J	Á	N	O	S
G	D	O	V	I	L	Á	G	T	Z
H	É	O	D	G	Y	E	S	G	Ü
Y	M	S	Ü	Z	Ü	L	E	Ö	L
T	U	T	F	F	I	Á	Z	T	Ö
A	S	T	I	H	D	T	Ó	A	T
O	D	A	Ú	É	R	T	M	E	T

A gyermek rovat szerkesztője Ráczné Kalapos Katalin

HÍREK, AKTUÁLIS INFORMÁCIÓK

Orosz Atanáz a Miskolci Apostoli Exarchátus püspöke

A Szentatya, XVI. Benedek pápa Dr. Orosz Atanáz atyát, dámóci szerzetest és a Központi Papnevelő Intézet propedeutikus elöljáróját a Miskolci Apostoli Exarchátus püspök exarchájává nevezte ki, Panium címzetes püspöki székét adományozva számára, egyben nevezett Exarchátus területét a politikai közigazgatási határoknak megfelelően módosította, amely így most megegyezik Borsod-Abaúj-Zemplén megyével és 59 parókia tartozik hozzá.

VENDÉGÜNK volt Eperjes Károly színművész.

Öröm volt látni, hogy a templomunk felé nemcsak helybéliek, hanem a Cserehát környező falvaiból is szép számban igyekeztek az emberek. Az ismert, s elismert színész főleg a társadalomban leselkedő veszélyekre és visszasságokra hívta fel a hallgatók figyelmét. Hangsúlyozta az egoizmus veszélyét, amelynek a személyre és közösségre gyakorolt romboló hatása szinte felbecsülhetetlen.

MEGKEZDTE működését egyházközségünkben a Szent Kereszt Szeretetszolgálat. Szép reményeket fűzünk a kezdeményezéshez, amelyet kísérjen a Mindenható áldása!

FOLYNAK a tervezési munkálatai a parókia épületének, valamint a templomunk fűtése korszerűsítésének. Elképzeléseink megvalósításához köszönettel fogadunk adományokat.

Egyházközségünk CIB banknál vezetett számlája: 10701238-65647965-51100005

ÉRDEMES feljegyezni a naptárunkba:

- Nagyböjt **szerdáin és péntekjein** előre megszentelt áldozatú liturgiával készülünk a húsvétra. Kezdési idő 18 óra.
- A reggeli liturgiák előtt 6.35-től **imaórát** végzünk.
- Márc. 27-én a 10 órás liturgián a **Hajdúdorogi Görögkatolikus Gimnázium** diákjai vezetik az éneket, majd a szertartás után „liturgikus ének-csokorral” segítik elő a böjti készülletünket.
- Ápr. 2-án egyházközségünk ad otthont a **kerületi hittanversenynek**.
- Ápr. 7-én 18 órától **Krétai Szent András** bűnbánati nagykanonját végezzük.
- Ápr. 9-én 18 órától az **akathisztosz** szertartással köszöntjük az Istenszülőt.
- Húsvét előtti **lelkigyakorlatunk** ápr. 15-16-án 18 órától, valamint 17-én 10 órától lesz, amelyet Polgári László atya, sajpópfalvai parókus vezet.

EDELÉNYI IKON

Kiadja az Edelényi Görögkatolikus Egyházközség

www.edelenyigorogkatolikus.emecclesia.hu

felelős kiadó: Marincsák László parókus

e-mail: gorkatedeleny@citromail.hu

nyomdai előkészítés: Mínyóczki Csaba